

Перший спосіб – аналіз можливих варіантів і пропозицій здійснює представник військової частини, відповідальний за закупівлі. Він вибирає постачальника, виходячи насамперед з найбільш низьких закупівельних цін, робить замовлення, стежить за його виконанням і намагається розв'язати виникаючі питання.

Другий спосіб полягає в колегіальному обговоренні можливостей і потреб у поставках. Аналіз проводиться як на рівні відділу закупівель, так і на рівні взаємодії цього відділу з виробничим, відділом контролю якості або відділом збуту.

Виявлення й вивчення джерел закупівлі й поставки не є разовим заходом, а повинне проводитися систематично, базуючись на різних джерелах інформації.

Особлива увага як засіб інформації про джерела постачання приділяється Інтернету. В останні роки Інтернет активно використовується для пошуку контрагентів. Велика кількість і різноманітність потенційних постачальників, необхідних матеріальних ресурсів приводить до того, що особлива увага приділяється проблемі вибору тих, які могли б з найбільшим ефектом забезпечити потреби військової частини.

Можливі два напрямки вибору постачальника:

1) вибір постачальника із числа контрагентів, які вже були постачальниками (або є ними) і з якими вже встановлені ділові відносини. Це полегшує вибір, тому що відділ закупівель має у своєму розпорядженні точні дані про діяльності цих контрагентів;

2) вибір нового постачальника в результаті пошуку й аналізу: з яким військова частина вже працює, або зовсім нового. Для перевірки потенційного постачальника часто необхідно багато часу й ресурсів, тому її варто здійснювати тільки відносно тих постачальників, які дійсно мають серйозний шанс одержати велике замовлення.

Таким чином, при взаємодії з контрагентами важливий їхній вибір, для чого побудована класифікація постачальників та для найбільш точного відбору постачальників військових підрозділів розроблена система критеріїв, за допомогою якої можна відібрати відповідного постачальника по різних параметрах.

УДК 355.426: 351.862.2

Неклонський І.М., к.військ.н., викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт Національного університету цивільного захисту України

ПРИНЦИПИ ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОПЕРАЦІЯХ НЕВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ

З урахуванням обсягів соціальної та економічної шкоди, що завдається цивільному населенню держав світу внаслідок техногенних катастроф,

стихійних лих, терористичних актів та військових конфліктів, НАТО приділяється постійна увага удосконаленню системи планування та спільного реагування на надзвичайні ситуації. Основну роль у цій діяльності відіграє Комітет НАТО з планування на випадок надзвичайних ситуацій (Комітет), який функціонує, переважно, в форматі Ради євроатлантичного партнерства.

Останні роки взаємодії України з НАТО свідчать про високу динаміку залучення українських експертів до всіх заходів, що організовуються НАТО та великий потенціал взаємодії у рамках Комітету. Альянсом надається всебічна фінансова та експертна підтримка українській стороні. НАТО неодноразово підтверджується готовність та бажання зберегти високу динаміку розвитку взаємовідносин у сфері планування на випадок надзвичайних ситуацій. Разом з тим, з урахуванням агресивних дій Російської Федерації у південно-східній частині України, стає все більш актуальним питання проведення в зоні збройного конфлікту на території України сучасної багатовимірної операцій з підтримання миру (multidimensional peace operations). Невід'ємною частиною сучасних багатовимірних операцій є цивільно-військове співробітництво, яке охоплює усі сторони, що задіяні у вирішенні конфлікту, та сприяє взаємній підтримці цивільного та військового компонентів.

У директиві Військового комітету НАТО, прийнятій у серпні 1997 року, цивільно-військове співробітництво визначається як «військова операція, основним завданням якої є підтримка цивільної влади, населення, міжнародних та урядових організацій, що сприятиме досягненню військових цілей та реалізації завдань». Відповідно до доктрини НАТО, система цивільно-військового співробітництва в «операціях невоєнного типу» під егідою НАТО має відповідати таким принципам: пріоритет військових цілей і завдань; підтримання системи керівництва і контролю на всіх рівнях; економність (мінімальне використання військових ресурсів при максимальному використанні цивільних, до того ж важливо не допустити виснаження цивільних ресурсів, оскільки це негативно вплине на підтримання життєдіяльності місцевого населення); концентрація ресурсів на пріоритетних проектах; військові гуманітарні зобов'язання (дотримання зобов'язань, визначених міжнародним правом); визначення спільної мети та завдань для військових і цивільних учасників операції; визначення спільної відповідальності; розподіл відповідальності за підсумки діяльності між військовими і цивільними структурами; налагодження чіткої системи зв'язку і координації між військовими і цивільними учасниками; прозорість дій; обізнаність з місцевою культурою.

З огляду на вищевикладене та розуміючі сутність поняття «взаємодія військ (сил)» доцільно зауважити, що НАТО рекомендує організовувати взаємодію з цивільним сектором через систему цивільно-військового співробітництва. Така

взаємодія надає можливість військовим досягти бажаного кінцевого результату шляхом координації дій, синхронізації зусиль та уникнення або вчасного вирішення конфліктних ситуацій між цивільними та військовими, поєднуючи, таким чином, військову операцію та процес політичного врегулювання.

УДК.35.358.358.2

Нещадін О.В., доцент кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення НАСВ, працівник ЗСУ; **Павлючик В.П.**, старший викладач кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення НАСВ, працівник ЗСУ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

Для здійснення терактів застосування знаходять практично усі бризантні вибухові речовини (ВР) промислового виготовлення. Це, в першу чергу, тротил (2,4,6-тринітролуол), гексоген, ТЕН (тетранітропентаерітр) та суміші на їх основі. Крім того, для вибухової дії використовуються пластичні ВР – так звана пластикова вибухівка, що представляє собою суміш вибухової речовини нормальної або високої потужності з речовинами наповнювачами, які надають особливі пластилінові або гумоподібні властивості.

Переважає більшість терактів здійснюється із застосуванням тротилу або речовин, що містять тротил, оскільки вони широко застосовуються у військовій справі при спорядженні боєприпасів, а також при проведенні вибухових робіт цивільного призначення.

З використанням тротилу ведеться спеціальне навчання службових собак. По тротилу проводиться перевірка чутливості електронних детекторів й аналізаторів ВР. Це зв'язано ще і з тим, що у виробництві, при транспортуванні й зберіганні боєприпаси та інші предмети, що мають ВР інших типів, звичайно знаходяться в безпосередній близькості з тротиломісткими матеріалами і, тому, можуть бути забруднені мікрочастинками тринітролуолу, відповідно володіють специфічним "запахом".

Методи виявлення вибухових предметів можливо поділити на два основних типи: прямі та непрямі. Прямі методи дозволяють зробити висновок про наявність (або відсутність) вибухової речовини в ймовірному пристрої. Ці методи реалізуються в газоаналізаторах та інших аналітичних приладах, основаних на фізико-хімічних принципах (спектрофотометрія, газохроматографія, ядерний квадрупольний резонанс і т.п.). Для прямого пошуку використовуються також біодетектори, насамперед мінно-розшукові собаки. На